

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla *Budapest*en, 2005. év szeptember hó 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 13.B.89/2003/10. számú ítéletét *annyiban megváltoztatja*, hogy a vádlott büntetését 9 (kilenc) évi fogházbüntetésre és 9 (kilenc) évi közügyektől eltiltásra *súlyosítja*.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Pest Megyei Bíróság 2004. május 26. napján kihirdetett 13.B.89/2003/10. számú ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében, amiért őt 7 évi börtönbüntetésre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlott szabadságvesztésébe beszámította az általa előzetes fogvatartásban eltöltött időt, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

A megyei bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében, míg a vádlott a büntetés enyhítéséért, védője pedig a vádlottnak felrótt cselekmény minősítését sérelmezve, erős felindulásban elkövetett emberölés büntetnének a megállapításáért és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.783/2004. számú átiratában a vádlott terhére irányuló ügyészi fellebbezést fenntartotta, és annak az álláspontjának adott hangot, hogy a kiszabott büntetés az enyhítő körülmények eltúlzott értékelésén alapszik, annak a törvényi minimumhoz közeleső tartama nem alkalmas a büntetési célok elérésére. Minderre figyelemmel a kiszabott büntetés lényeges súlyosítását indítványozta.

A védő írásban is részletesen indokolt fellebbezésében a Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelvében foglaltakra is utalva részletesen elemezte a vádlott aktuális lelki állapotát, az elkövetést közvetlenül megelőző és azt követő magatartását, és mindezek alapján fejtette ki azt az álláspontját, hogy védenca terhére kizárólag az emberölés privilegizált esete állapítható meg. A kiszabott büntetés enyhítő szakasz alkalmazásával történő enyhítését még arra az esetre is kérte, ha a vádlotti cselekmény minősítésével kapcsolatos fellebbezése nem vezetne eredményre.

A Fővárosi Ítéltábla a megyei bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezéseket a Be. 361. §-a szerinti nyilvános ülésen bírálta el.

A felülbírálat körében a másodfokú bíróság megállapította, hogy a megyei bíróság az elsőfokú eljárás során a büntetőeljárás törvény keretei között, annak rendelkezéseit megtartva járt el. Az ügyet a szükséges körben felderítette, az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat perrendszerűen a tárgyalás anyagává tette. Ítélete tényállásában rögzítette az ügy elbírálásához nélkülözhetetlen körülményeket, és lényegében indokolási kötelezettségének is eleget tett. Bár a bizonyítékok értékelése kissé egyoldalú, mivel túlzottan a vádlott szavahihetőségének megcáfolására koncentrált a megállapított tények alátámasztása helyett, az ítéletből mégis a másodfokú bíróság számára is elfogadható módon kiderül, és alátámasztást nyer az elsőfokú bíróság álláspontjának helyessége. Vagyis az, hogy a vádlott védekezésében foglaltakkal szemben az események a tényállásban rögzítettek szerint játszódtak le, és a vádlott szándékolt szúrásával okozta a sértett halálához vezető szúrt sérülést. Az orvosszakértői vélemény tükrében a vádlott saját magát mentő, az eseményeket magára nézve kedvező, lényegében szándékolatlan és véletlen balesetre hivatkozó védekezése tarthatatlan, az objektív tényekkel nem összhangban álló. Nyilvánvalóan ezt látja be a másodfokú eljárásbeli vádlotti és védelmi álláspont is, amely mintegy elfogadja a vádlott általi szándékolt szúrás tényét, és a vádlott felelősségét egyéb vonalon igyekszik csökkenteni.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását az iratok tartalma alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel mindössze azzal egészíti ki, a sértett 1963-as születésű, vagyis a cselekmény elkövetése idején 39 éves volt. A tényállás egyébként a Be. 351. § (2) bekezdésében meghatározott megalapozatlansági hibákban nem szenved, ebből fakadóan a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében azt az ítéltábla a másodfokú eljárásában is irányadónak tekintette.

A megállapított tényállásból a vádlott bűnössége okszerűen következik és a megyei bíróság az anyagi jogi szabályokkal összhangban minősítette a cselekményt a Be. 166. § (1) bekezdése szerinti emberölés büntetéként.

A Fővárosi Ítéltábla nem találta helytállónak a védőnek azzal kapcsolatos érvelését, hogy a vádlott cselekménye a Btk. 167. §-a szerint az emberölés privilegizált eseteként erős felindulásban elkövetett emberölésként minősül. A korábbiakban kifejtettek szerint a fellebbezési eljárásban irányadó tényállás olyan

érzelmi, indulati fellobbanást nem rögzít, amely a privilegizált eset megállapításának alapjául szolgálhatna, de még ha ez a fellobbanás megállapítható is lenne, abban az esetben sem juthatna a másodfokú bíróság arra az álláspontra, hogy ez méltányolható külső okból származott. A vádlott és a sértett között a tettlegességet leszámítva egy - általában véve, de az ő viszonylatukban is - mindennaposnak mondható veszekedés zajlott le, amelyet az adott esetben a vádlott részéről egy, a vita súlyával közel arányban nem álló tettlegesség zárt le. Amennyiben ez hevesebb indulati állapotban történt, ennek oka társadalmilag közel sem méltányolható olyan mértékben, mint amely a privilegizált eset megállapításához szükséges.

A büntetés kiszabásakor irányadó körülmények értékelése kapcsán a Fővárosi Ítélőtábla egyetértett a védő érvelésével, azzal kapcsolatban, hogy a súlyosító körülmények köréből mellőzendő a bosszúra utalás, mivel ennek tényállásbeli alapja nincs, és az elkövetés körülményeiből nem is következik. Az enyhítő körülmények közül mellőzendő viszont a sértetti közrehatás, mivel a kölcsönösség talaján kialakult veszekedés ilyenként nem értékelhető. (Itt kiemelendő, hogy a szóváltás a vádlott féltékenysége okán keletkezett, így azt nyilvánvalóan csak a vádlott kezdeményezhette.) Ugyanakkor enyhítőként kell értékelni - a cselekmény súlyára figyelemmel csak csekélyebb mértékben - az időmúlást, mivel az elsőfokú ítélet meghozatalától több mint 1 év, a cselekmény megvalósítása óta immár 3 és fél év eltelt.

A vádlott terhén megállapított cselekmény súlyát elsődlegesen az említett bünteteskiszabási tényezők mellett is az általa elkövetett cselekmény eredménye, egy ember halála, ebből fakadóan a cselekmény visszafordíthatatlan jellege határozza meg. Nem véletlenül az emberölés az egyik legsúlyosabb törvényi fenyegetettségű bűncselekmény, mely befejezett formájában, éppen visszafordíthatatlan volta miatt, a tett súlyával arányos büntetés kiszabását követeli meg. Az e körben kialakított bíró gyakorlat éppen ezért a befejezett emberölés esetében a törvényi minimumot ily mértékben megközelítő büntetést csak abban az esetben lát alkalmazhatónak, ha a büntetés kiszabását befolyásoló enyhítő körülmények a jelen esetben meglévőnél lényegesen hangsúlyosabbak. A Fővárosi Ítélőtábla ezért az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezésének adott helyt, és a vádlottra kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát felemelte. Ugyanakkor figyelembe vette a vádlottnak az elsőfokú ítéletben is rögzített pszichés állapotát, valamint a fellebbezési eljárásban igazolt további, folyamatos orvosi kezelésre szoruló állapotát, és elsődlegesen ezen alapulón a megemelt mértékű főbüntetés letöltésére a Btk. 45. § (2) bekezdése alkalmazásával az egyébként irányadónál eggyel enyhébb, a Btk. 44. §-a szerinti fogház végrehajtási fokozatot határozott meg, melyből a vádlott főbüntetése kétharmad részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

A Fővárosi Ítélőtábla a kifejtettekre figyelemmel a megyei bíróság ítéletét kizárólag büntetést kiszabó részében változtatta meg a Be. 372. § (1) bekezdése alapján, míg az elsőfokú ítélet további, törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

B u d a p e s t, 2005. év szeptember hó 6. napján

***Dr. Szigeti Ágnes s.k.
a tanács elnöke***

***Dr. Kiss Sándor
előadó bíró***

***Dr. Mató Ágnes
bíró***

A Pest Megyei Bíróság 13.B.89/2003/10. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.1322/2004/6. számú ítéletében foglalt változtatás mellett jogerős és végrehajtható!

B u d a p e s t, 2005. év szeptember hó 6. napján

***Dr. Szigeti Ágnes s.k.
a tanács elnöke***

Kiadmány hitelül:

Tisztviselő